

וּבְשֵׁהוֹרְקָא הַזוּ מִתְגַּלִּית בְּעוֹלָם,
נֶאֱמַר בָּהּ (ישעיה מ) עַל הַר גְּבוּהָ עָלִי
לָךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בְּכַח
קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם. עָלִי לָךְ
בַּנְּקֻדָּה עֲלֹאָה מִן סְגוּלָתָא דְאִיהוּ חֵלֶם עַל צָרִי.
שְׁהוּא חוֹלֵם עַל צָרִי. הָרִימִי בְּכַח
קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם הָרִימִי אֶל
תִּירָאִי, בְּשֵׁנֵי יוֹדִיִּים, שְׁהֵם צָרִי,
וְכֻלָּם סְגוּלָתָא.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן עוֹלָה לְמַעְלָה קוֹל,
וְעוֹד בְּזֶרְקָא, אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר,
וְאֵין מִיִּתָּה אֲלָא גְלוּת. כִּי בְּחֻטְאוֹ
מֵת, בְּחֻטְאֵי הַנְּקֻבָּה שֶׁל סַמְא"ל,
זֶה הַנְּחָשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים שִׁפְתָּה אֶת
חַוָּה. וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה,
עִם אֵלוֹ הַנוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת
קֶרֶח, מֵאלוֹ שְׁהִי מְקַצְצִים
בְּנֻטְיָעוֹת וְעָשׂוּ פְרוּד בֵּין הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְשִׁכְנֵתוֹ, וְהַנְּחָשׁ הַזֶּה
הוּא כְרוּף עַל צְוֹאֵרוֹ.

וּמְשׁוּם כֶּף הָאָרִיף בּוֹ וְאָמַר אָבִינוּ
מֵת בְּמִדְבָּר. וְזֶה קוֹ יֶרֶק שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ וְהָאָרֶץ הִיִּתָּה תֵהוּ וְבָהוּ. וְהוּא
קוֹ יֶרֶק שֶׁסּוּבֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם.
זֶה קוֹ בְּחֻנֵּק רוּחַ סְעָרָה. וְעָלִיו
נֶאֱמַר (איכה ד) רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'
נִלְכַד בְּשַׁחֲתוּתָם. רוּחַ אֵף בּוֹ
נִלְכַד מְשִׁיחַ ה' שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית
א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם, וְעָלִיו נֶאֱמַר וּבְרוּחַ אֲפִיךָ
נִעְרַמוּ מַיִם. וְאֵלוֹ הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה.

בְּזִמְן שְׁאוֹתָם הַרְשָׁעִים שֶׁל
הָעוֹלָם נִצְבּוּ כְמוֹ נִד נְזֻלִים, טְפוֹת
טְפוֹת, מַעֲט שֵׁם מַעֲט שֵׁם. מְשׁוּם
שֶׁלֹּא נִמְצְאָת הָאֱמוּנָה, קִפְאוּ
תְהַמַּת בְּלֵב יָם. מַה זֶה לֵב יָם?
זֶה ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית. כָּלֵם קִפְאוּ, כְּדִי שְׁלֹא
יִתְגַּרֵּה (יִתְגַּה) בָּהֶם אֵף. מַהוּ יָם?
זוֹ הָאֵם שֶׁהִיא קְפוּאָה, חֲתוּמָה
בִּינֵיהֶם, וְלֹא מְזַרְמָה וּמְשַׁפִּיעָה
בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁרוּצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּף
הוּא לְטַל נִקְמָה מִן הַנְּחָשׁ

וְכִד הַאי זֶרְקָא אֲתַגְלִיא בְּעֲלָמָא אֲתַמַּר בִּיהַ
(ישעיה מ ט) עַל הַר גְּבוּהָ עָלִי לָךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בְּכַח קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם. עָלִי לָךְ
בַּנְּקֻדָּה עֲלֹאָה מִן סְגוּלָתָא דְאִיהוּ חֵלֶם עַל צָרִי.
הָרִימִי בְּכַח קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם הָרִימִי אֶל
תִּירָאִי בְּתַרְיִן יוֹדִין דְאֵנוּן צָרִי וְכִלְהוּ סְגוּלָתָא.

בְּתַהוּא זְמַנָּא סְלָקָא לְעֲלָא קָלָא וְעוֹד בְּזֶרְקָא
(במדבר כז ג) אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר, וְלִית מִיִּתָּה
(דף קל ע"ב) אֲלָא גְלוּתָא. כִּי בְּחֻטְאוֹ מֵת. בְּחֻטְאוֹ
נוֹקְבָא דְסַמְאֵל דָּא נְחָשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים דִּפְתִּי
לְחַוָּה. וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה, בְּאֲלִין
נוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת קֶרֶח, מֵאֲלִין דְהוּוּ
מְקַצְצִין בְּנֻטְיָעוֹת וְעָבְדוּ פְרוּדָא בֵּין קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא וּשְׁכִינְתָּהּ, וְהַאי נְחָשׁ אִיהוּ כְּרִיכָא
עַל צְוֹאֵרוֹ.

וּבְגִין דָּא אָרִיף בִּיהַ וְאָמַר אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר.
וְדָא קוֹ יֶרֶק דְאֲתַמַּר בִּיהַ (בראשית יא ב) וְהָאָרֶץ
הִיִּתָּה תֵהוּ וְבָהוּ. וְאִיהוּ קוֹ יֶרֶק דְאֲסַחַר כָּל
עֲלָמָא דָּא קוֹ בְּחֻנֵּק רוּחַ סְעָרָה, וְעָלִיהַ אֲתַמַּר
(איכה ד ט) רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה' נִלְכַד בְּשַׁחֲתוּתָם.
רוּחַ אֵף בִּיהַ נִלְכַד מְשִׁיחַ ה', דְאֲתַמַּר בִּיהַ
(בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם.
וְעָלִיהַ אֲתַמַּר (שמות טז ח) וּבְרוּחַ אֲפִיךָ נִעְרַמוּ מַיִם.
וְאֲלִין מַיָּא דְאוּרִיתָא.

בְּזִמְנָא דְאֵנוּן חֲבִיבָא בְּעֲלָמָא נִצְבּוּ כְמוֹ נִד
נְזֻלִים, טְפִין טְפִין זְעִיר שֵׁם זְעִיר שֵׁם.
בְּגִין דְלֹא אֲשַׁתְּכַח מֵהַמְּנוּתָא, קִפְאוּ תְהַמַּת
בְּלֵב יָם, מַאי לֵב יָם. דָּא לֵב אֱלֹהִים דְעוּבְדָא
דְּבְרֵאשִׁית. כָּלְהוּ קִפְאוּ. בְּגִין דְלֹא יִתְגַּרֵּי (נ"א
אֲתַמַּר) אֵף בְּהוּן. מַאי יָם דָּא אֲמָא דְאִיהַ גְלוּדָא
חֲתִימָא בִּינֵיהוּ. וְלֹא אֲתַנְּגִידַת וְאֲשַׁפְּעָא
בְּעֲלָמָא. וְכִד בְּעִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְנִטְלָא

נוקמא מן חוֹיָא ומן רתיכווי, מה פתיב נשפת ברוחך כסמו ים.

ובהווא זמנא אתמשכן מיא דאורייתא ואשפעא לתתא. ואנון מים זידונים צללו פעופרת במים אדירים מניה. דאנון מהווא דאתמר (תהלים צג ד) אדיר במרום ה'. בהו אבנין מפלמין (אבנין), ואית אבנין מסטרא אחרא דאתמר בהון (דברים כט טו) עץ ואבן, מניהו נפקין מים זידונים מי טופנא, ומאן גרים דאנון שלטין על עלמא. לוחות אבני אורייתא דאתברו, דאנון אבנין מפלמין דמנהון הו נפקין מים חיים.

וכר אלין מתגברין מה פתיב וברב גאונך תהרס קמיה. ואתעבידו לון אבנין דסקילה וחשף על פני תהום. ויהי הענן והחשף, ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ואתמר ביה (שם קלט יב) גם חשף לא יחשיף ממך. ואתמר ביה (שמות יכה) ויהי חשף אפלה בכל ארץ מצרים, ולכל בני ישראל היה אור במושבתם.

ורזא דמלה (איוב לו כא) ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים. אתמר הכא ועתה לא ראו אור. ואתמר במצראי לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו וגו'. ולכל בני ישראל היה אור. וחשף הוא שרפה, ועלה אתמר תשלח חרונה יאכלמו פקש. ודא איהו אש אוכלת אש, אשא דאורייתא דאכלא אשא נוכראה. תהו"ם הוא המו"ת.

ואית תהום אחרא דאתמר ביה (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה. מאי צנוריה. אנון צנורין דחכמתא דאנון ווי העמודים. כל משבריה, אלין טעמים דאורייתא. וגליף, אלין נקודי אורייתא. עלי עברו דא רזא דעבור. דאתמר ביה (שמות לד ו) ויעבר ה' על פניו ויקרא.

וממרקבותיו, מה פתיב? נשפת ברוחך כסמו ים.

ובאוותו הזמן נמשכים מים של התורה ומשפיעה למטה. ואותם מים זידונים צללו פעופרת במים אדירים מהם, שהם מאותו שנאמר (תהלים לג) אדיר במרום ה'. בהם אבנים מפלמות (הן). ויש אבנים מצד אחר שנאמר בהם עץ ואבן, יוצאים מהן מים זידונים, מי המבול. ומי גורם שהם שולטים על העולם? הלווחות אבני התורה שנשברו, שהם אבנים מפלמות שמהן היו יוצאים מים חיים.

וכשאלו מתגברים, מה פתיב? וברב גאונך תהרס קמיה. ונעשו להם אבנים של סקילה וחשף על פני תהום. ויהי הענן והחשף, ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ונאמר בו (שם קלט) גם חשף לא יחשיף ממך. ונאמר בו (שמות י) ויהי חשף אפלה בכל ארץ מצרים, ולכל בני ישראל היה אור במושבתם.

וסוד הדבר - ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים (איוב לו). נאמר כאן ועתה לא ראו אור, ונאמר במצרים לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו. ולכל בני ישראל היה אור. וחשף הוא שרפה, ועליו נאמר תשלח חרונה יאכלמו פקש. וזהו אש אוכלת אש, האש של התורה שאוכלת אש נכריה. תהו"ם הוא המו"ת.

ויש תהום אחר שנאמר בו (תהלים מב) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה. מה זה צנוריה? אותם הצנורות של החכמה שהם ווי העמודים. כל משבריה - אלו הטעמים של התורה. וגליף - אלו הנקודים של התורה. עלי עברו - זה סוד העבור, שנאמר בו (שמות לד ו) ויעבר ה' על פניו ויקרא.

וַיֵּשׁ תְּהוֹם דְּאִיהוּ בְּהַפּוּף אֲתוֹת
הַרְג. וְאֲרַבַּע אֲתוֹן דְּשֵׁם יְהוּיָה שְׁלֹטִין
עַל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין סְקִילָה שְׁרָפָה הַרְג
וְחִנְק י' עֲבִידַת סְקִילָה בַּה"ו. ה' עֲבִיד שְׁרָפָה
בַּה"ו דְּאִיהוּ קוֹ יֶרֶק. וְאִיהוּ תְּשׁוּבָה. ה'
אֲתַלְבֶּשֶׁת בֵּיהּ לְמַעַבְד דִּינָא בְּחֵיבָיָא. ו'
אֲתַלְבֶּשׁ בַּחֲשׂוֹף לְמַעַבְד בֵּיהּ שְׁרָפָה. ה' אֲתַלְבֶּשׁ
בְּתַהוֹם דְּאִיהוּ הַמּוֹת לְמַעַבְד בֵּיהּ הַרְג.

וְהָאֲרִין פְּלִילָא מְפֻלְהוּ קְלַפִּין, וְשְׂכִינְתָא
מְתַלְבֶּשֶׁת בָּהּ לְבַעֲרָא רוּחַ הַטְּמָאָה.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (זכריה יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה
אֲעַבִּיר מִן הָאָרֶץ, וְאִית מָאן דְּאָמַר דְּבִאֲלִין
קְלַפִּין אִיהוּ שְׂמָא קְדִישָׁא בְּהַפּוּכָא הוּהִי.
וְרָזָא דְּמִלָּה (אסתר ה יג) וְכָל זֶה אֵינְנִי שׁוֹ"ה
ל"י. וְאֲנוּן ה' בְּתַהוּ ו' בְּבַהּ. ב"ו הו"א אֲנִי
וְהו"ו. וְחֲשׂוֹף עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְחֲשׂוֹף בֵּיהּ ה'.
תְּהוֹם בֵּיהּ י'. וְכַד אִיהִי ה' זְעִירָא בְּקַלְפָּה
דְּאִיהִי תַהוּ, מַה כְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תַהוּ בְּרָאָה.
דְּלִית לָהּ חֲבוּרָא וְיַחְוּדָא עִם בְּעֻלָּה כַּד אִיהִי
מְתַלְבֶּשָׁא בְּתַהוּ.

וְהָאֲרִין קְלַפִּין אֲתַקְרִיאוּ עֲרִיּוֹת, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר
(ויקרא יח ז) עֲרֹת אָבִיךָ וְעֲרֹת אִמְךָ לֹא
תַגְּלֶה. דָּא חֲשׂוֹף וְתַהוֹם דְּאֲנוּן עֲרֹת אָבָא וְאִמָּא
דְּאֲנוּן י"ה. (שם פסוק יז) עֲרֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ, תַהוּ
וְחֲשׂוֹף. (שם פסוק ט) עֲרֹת אַחֻותֶיךָ בַת אָבִיךָ אוֹ בַת
אִמְךָ, דָּא ה' זְעִירָא. פְּלָהוּ עֲרִיין אֲנוּן הָכָא
וְהָכָא אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לֹאֲכָל לְשִׁבְעָה וְלִמְכָסָה
עֲתִיק.

וְהָאֲרִין הִיָּתָה תַהוּ. בְּזַמְנָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָיָה בְּאֲלִין קְלַפִּין הָיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת
וּמְחַרִּיבֵן. וְהָיָה פְּרֻשִׁיָּה שְׂאִין
הַשְּׁפָעָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהִנְהָר,
שְׂהוּא צְדִיק, יַחְרַב וְיִבֶשׁ, בְּשִׁנֵּי
עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא. וַיֵּשׁ מִי שְׂאוּמַר, שְׁעֻלָּה

וְאִית תְּהוֹם דְּאִיהוּ בְּהַפּוּף אֲתוֹן הַמּוֹת, וְאִיהוּ
הַרְג. וְאֲרַבַּע אֲתוֹן דְּשֵׁם יְהוּיָה שְׁלֹטִין
עַל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין סְקִילָה שְׁרָפָה הַרְג
וְחִנְק י' עֲבִידַת סְקִילָה בַּה"ו. ה' עֲבִיד שְׁרָפָה
בַּה"ו דְּאִיהוּ קוֹ יֶרֶק. וְאִיהוּ תְּשׁוּבָה. ה'
אֲתַלְבֶּשֶׁת בֵּיהּ לְמַעַבְד דִּינָא בְּחֵיבָיָא. ו'
אֲתַלְבֶּשׁ בַּחֲשׂוֹף לְמַעַבְד בֵּיהּ שְׁרָפָה. ה' אֲתַלְבֶּשׁ
בְּתַהוֹם דְּאִיהוּ הַמּוֹת לְמַעַבְד בֵּיהּ הַרְג.

וְהָאֲרִין פְּלִילָא מְפֻלְהוּ קְלַפִּין, וְשְׂכִינְתָא
מְתַלְבֶּשֶׁת בָּהּ לְבַעֲרָא רוּחַ הַטְּמָאָה.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (זכריה יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה
אֲעַבִּיר מִן הָאָרֶץ, וְאִית מָאן דְּאָמַר דְּבִאֲלִין
קְלַפִּין אִיהוּ שְׂמָא קְדִישָׁא בְּהַפּוּכָא הוּהִי.
וְרָזָא דְּמִלָּה (אסתר ה יג) וְכָל זֶה אֵינְנִי שׁוֹ"ה
ל"י. וְאֲנוּן ה' בְּתַהוּ ו' בְּבַהּ. ב"ו הו"א אֲנִי
וְהו"ו. וְחֲשׂוֹף עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְחֲשׂוֹף בֵּיהּ ה'.
תְּהוֹם בֵּיהּ י'. וְכַד אִיהִי ה' זְעִירָא בְּקַלְפָּה
דְּאִיהִי תַהוּ, מַה כְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תַהוּ בְּרָאָה.
דְּלִית לָהּ חֲבוּרָא וְיַחְוּדָא עִם בְּעֻלָּה כַּד אִיהִי
מְתַלְבֶּשָׁא בְּתַהוּ.

וְהָאֲרִין קְלַפִּין אֲתַקְרִיאוּ עֲרִיּוֹת, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר
(ויקרא יח ז) עֲרֹת אָבִיךָ וְעֲרֹת אִמְךָ לֹא
תַגְּלֶה. דָּא חֲשׂוֹף וְתַהוֹם דְּאֲנוּן עֲרֹת אָבָא וְאִמָּא
דְּאֲנוּן י"ה. (שם פסוק יז) עֲרֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ, תַהוּ
וְחֲשׂוֹף. (שם פסוק ט) עֲרֹת אַחֻותֶיךָ בַת אָבִיךָ אוֹ בַת
אִמְךָ, דָּא ה' זְעִירָא. פְּלָהוּ עֲרִיין אֲנוּן הָכָא
וְהָכָא אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לֹאֲכָל לְשִׁבְעָה וְלִמְכָסָה
עֲתִיק.

וְהָאֲרִין הִיָּתָה תַהוּ. בְּזַמְנָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָיָה בְּאֲלִין קְלַפִּין הָיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת
וּמְחַרִּיבֵן. וְהָיָה אֻקְמוּהָ דְּלִית הַשְּׁפָעָה בְּכָל
עֲלָמִין. וְהָיָה דְּאִיהוּ צְדִיק יַחְרַב וְיִבֶשׁ בְּתַרִּין
עֲלָמִין בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְּאֵתִי. וְאִית מָאן